

BIBLIOTĒKU NEDĒĻA 2024 Smiltenes novadā

Smiltenes bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļa tās pārvietošanas dēļ šajā laikā bija slēgta apmeklētājiem. Tāpēc Smiltenes bibliotēkas pārstāves devās uz biedrības “Cerību spārni” Smiltenes Daudzfunkcionālo sociālo pakalpojumu centru “Īve” ar mērķi **popularizēt bibliotēkas piedāvātos pakalpojumus cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un iedrošināt viņus nākt uz bibliotēku**, lasīt grāmatas un izmantot citus pakalpojumus. Bibliotēkas darbinieces iepazinās ar centru, ar tā piedāvātajiem pakalpojumiem, kā arī ar centra klientiem, savukārt DSPC klienti – ar bibliotēkas darbiniecēm. Bibliotēkāres bija sagatavojušas prezentāciju un stāstu par bibliotēku, grāmatu lasīšanu un pasākumiem, kuri tiek aizvadīti Smiltenes novada bibliotēkā. Ievērojām, ka jau šobrīd DSPC dalībnieki ir aktīvi lasītāji un savulaik ir bijuši arī bibliotēkas apmeklētāji. Centra darbinieces pateicās par informācijas sniegšanu un bibliotēkas gatavību iekļaujošas sabiedrības veidošanā. Atspoguļojot šo tikšanos sociālajos tīklos, veicinot bibliotēkas popularizēšanu sabiedrībā, DSPC personāls rakstīja: “Uz doto brīdi Smiltenes novada bibliotēka ir pārcelšanās procesā uz citām telpām, tāpēc atbildes ciemošanās vizīte no mūsu dalībniekiem uz Smiltenes bibliotēku notiks maijā, bet līdz tam - lasām grāmatas! Paldies Smiltenes novada bibliotēkai un tās darbiniecēm par viesošanos un izrādīto interesi sadarboties ar mums!” Ieguvumi – sadarbības veidošana ar DSPC “Īve”, bibliotēkas un tās pakalpojumu popularizēšana, jaunu apmeklētāju piesaiste, iesaiste iekļaujošas sabiedrības veidošanā vietējā kopienā. Izaicinājums – sadarbības turpināšana un jaunu tās formu meklēšana ar centra klientiem, piemēram, grāmatu priekšā lasīšana.

Neierasti Bibliotēku nedēļai tika organizēta **bibliotekāru talka** Smiltenes bibliotēkas pirmā vadītāja Artūra Vildiņa kapa vietas sakopšanai. Ieguvumi – Smiltenes pilsētā par vienu sakoptu vietu vairāk, kā arī iespēja to iekļaut pilsētas apskates objektu klāstā. Bibliotēkas un pašvaldības sociālo tīklu konti atspoguļoja talkas veikumu, tādējādi popularizējot bibliotēkas tēlu sabiedrībā.

Tikšanās

Smiltenes bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļā un Palsmanes bibliotēkā notika aizrautīga un saturīga satikšanās ar **grāmatu blogeri Ievu Strazdiņu** nodarbībā par lasītprieka veicināšanu. Tā bija ļoti atbilstoša šī gada Bibliotēku nedēļas tēmai “Bibliotēkas un lasīšana”. Darbinieki atzīst, ka šis bija vērtīgs un izdevies pasākums. Raunas bibliotēka aicināja satikties ar **rakstnieci Ingunu Dimanti**. Tika aizvadīta sirsnīga un jauka tikšanās, kas paliks prātā ar stāstiem par mistisku, izmeklēšanu un pāri visam – mīlestību.

Apes bibliotēkā sākumskolas klasēm piedāvāja **tikšanos ar bērnu grāmatu autori Agnesi Vanagu**. Tēma bija par “Pagalma enciklopēdiju” un dažādiem dabu izzinošiem faktiem. Bērni ar aizrautību piedalījās nodarbībā, atbildēja uz jautājumiem un locīja origami kaķus. Ar kaķu locīšanu bērni tā bija aizraušies, ka daži izlocīja pat 5 un 6 kaķus, katram deva vārdu un piešķīra rakstura īpašības. Patīkami bija dzirdēt pašas autorens atsauksmes un prieku pēc nodarbības: “Uz tikšanos vēl kādā nodarbībā Apes bibliotēkā!” Paši bērni sagaidīja rakstnieci ar ziediem un pēc nodarbības teica, ka tas bija ļoti interesanti, aizraujoši un ļoti patika. Bija bērni, kas vēlējās arī paņemt Agneses Vanagas sarakstītās grāmatas, vai arī stāstīja, kuras grāmatas ir izlasītas. Uz tikšanos ierasties vēlējās arī pirmsskolas grupa, taču vietu skaits jau bija aizpildīts.

Apes bibliotēkā 32 apmeklētāji baudīja literāri muzikālu, jauku un sirsnīgu tikšanos ar **rakstnieku Dzintaru Tilaku un mūziķi Āri Ziemeli** “Cauri gadiem ar dziesmām un grāmatām”. Skanēja dziesmas, smieklī par humora pilnajiem pastāstiem, kā arī iespēja piedalīties konkursā un vinnēt disku ar ierakstu no radio teātra. Bibliotēkas vadītāja minēja, ka tomēr gaidīja lielāku atsaucību no apeniešiem, bet priecājas un ir pateicīga par pietiekami kuplu apmeklējumu.

Launkalnes bibliotēkā tikšanās ar **Līgatnes dabas parka zvērkopi Velgu Vītoli** bija apmeklēta un izdevusies, par to bibliotēkas vadītājai liels prieks un gandarījums. Bibliotēkas pasākumus atbalsta Raunas pamatskolas Launkalnes skolas skolēni, pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņi, Launkalnes iedzīvotāji un ciemiņi no Smiltenes, šajā pasākumā kopā pulcējās 48 apmeklētāji.

Klubiņu tikšanās

Grāmatu kluba tikšanās reizē Trapenes bibliotēkā tika diskutēts par grāmatu “Viss štokos, muterīt!”. Pēc grāmatas prezentācijas diskusijas dalībnieki kavējās atmiņās par savu bērnību, par saviem bērnības gadu piedzīvojumiem. “Mēs esam atšķirīgi, tomēr mūsu dzīvēs ir lietas un notikumi, kuri ir līdzīgi”, raksta grāmatas autore. Tā kā grāmatu paspēja izlasīt nedaudz lasītāju, tad apmeklējums nebija liels, bet diskusija izvērtās jauka un interesanta, un tā turpināsies sociālās aprūpes centrā “Trapene” jūnija mēnesī. Variņu bibliotēkā **lasītāju klubiņa** apmeklētājiem īpaši tika atgādināts, ko īsti bibliotēka piedāvā iedzīvotājiem. Pieaugušos šādas tikšanās tikai saliedē un satuvina. Tāpēc joprojām Variņos nebeidz teikt paldies ikvienai lasītāju klubiņa biedrei.

Interesanti

Par izdevušos tiek atzīts Smiltenes bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas aicinājums meklēt krāsas dabā un grāmatu plauktos, piedalīties **ģimeņu aktivitātē “Krāsu spēles dabā un literatūrā”**. Tika saņemtas pozitīvas atsauksmes par šo aktivitāti, kas apliecina, ka mērķis sasniegts:

- “Man tik ļoti patīk šis konkurss, ka nespēju vien beigt meklēt krāsas!” (komanda “Agapovi”)
- “Mēs, Palsmanes pamatskolas 2. klases skolēni, nolēmām piedalīties Jūsu rīkotajā ģimeņu aktivitātē “Krāsu spēles dabā un literatūrā”. Audzinātāja saka Jums lielu paldies par šādu iespēju. Kopīgi lasījām, meklējām izvēlētajās grāmatiņās pieminētas krāsas, dabaszinību stundā gājām ārā, runājām par augu daudzveidību. Daži bērni mācījās pierakstīt fragmentus datorā. Kopā konstatējām, ka bija interesanti lasīt un meklēt krāsu nosaukumus, reizēm aizmirsās, ka jāatzīmē, kurā vietā grāmatiņā tā tika pieminēta. Visas krāsas neatradām. Būs uz ko tiekties. Liels paldies par šo iespēju, tā varēja bērnus piesaistīt grāmatu lasīšanai. Radošas idejas arī turpmāk! (skolotāja Daiga Meinerte)
- “Mēs esam pilnīgi azartā!” (komanda “KKKŠ”)

23. aprīlī tiek atzīmēta Pasaules grāmatu un autortiesību aizsardzības diena. Šajā dienā visā pasaulē cilvēki dāvina cits citam rozes un grāmatas. Arī Trapenes bibliotēkā tā bija **Pārsteiguma diena** - apmeklētāji saņēma ziedus un saldumus, bērni uzrakstīja savas domas par bibliotēku. Bibliotēku apmeklēja 16 lietotāji.

Interesants bija Raunas bibliotēkas **uzdevums ar nosaukumu „Grāmatu caps”**. Darbinieki apgalvo, ka bija jautri, aizraujoši un interesanti vērot, kā jaunieši meklē plauktos īstās grāmatas. Šo uzdevumu Raunā noteikti atkārtos vēl kādu reizi, jo dalībniekiem arī patika!

Palsmanes bibliotēkā noorganizēta **Stādu bibliotēka**, kurā tika dota iespēja mainīties ar stādiņiem no pašu dārza. Piedāvājumā – mārtiņrozes, montbrēcijas, krokusi, piparmētras, salāti, tomāti, kannas, magones, floksis, erantes un vēl... Piedalījās 11 palsmanietes. Ziedu tēma uzmanības lokā bijusi arī Lobērģu bibliotēkā. **Akcija "Ziedi sanāk Lobērģos!"** ilgs no aprīļa līdz septembrim. Aprīļa mēnesī Lobērģu bibliotēkā tika dalītas dažādas ziedu sēklas ar aicinājumu visu vasaru tās kopt, čubināt un audzēt, un noslēgumā plānota gan klātienes, gan virtuālā izstāde. Gan grāmatām, gan ziediem ir kaut kas kopējs - abi baro dvēseles šajā nemiera pilnajā laikā. Tāpat arī šīs akcijas interesenti atklāja, ka viņu mīļākajās grāmatās bieži tiek pieminēti ziedi. Kopumā par šo akciju interesi pagaidām izrādījuši 14 Lobērģu bibliotēkas lietotāji.

Izstādes

Apes bibliotēkā **plaukta izstādē “Grāmatas visām paaudzēm”** bija izlikta grāmatas, kuras jauniešu auditorijai bija topā pagājušā gadsimta 60. – 70. gados un mūsdienās. Izstāde likās interesanta ne tikai jauniešiem, bet arī vecākai paaudzei, atminoties – ko tad lasīja, kad bija jauni. Apes bibliotēka piedāvāja lasītājiem arī **akciju “Nezināmā grāmata”** – tā bija iespēja izvēlēties aploksni ar grāmatu un dāvaniņu.

Launkalnes bibliotēkā sadarbībā ar Valmieras muzeju varēja apskatīt valmierietes **Karīnas Priedītes ilustrāciju izstādi** ar 12 darbu reprodukcijām. Priecājās gan bērni, gan pieaugušie bibliotēkas apmeklētāji: krāsaini, mūsdienīgi un skaisti! Izstādi apmeklēja arī ceļojumu aģentūras “Impro ceļojumi” tūristi. Ceļotāji bija viesojušies saimniecībā “Lejas Kleperi”, un tās saimniece Līga ieteikusi apskatīt izstādi bibliotēkā.

Drustu bibliotēka iepriecināja ar **vietējo dzejnieku dzejoļu izstādi ārtelpā**. Tie uzdrukāti uz sudraba spoguļplāksnēm un izvietoti koku zaros blakus ceļam un vietai, kur ikdienā pārvietojas iedzīvotāji. Spoguļojošais materiāls ir uzmanību piesaistošs, vējā plīvojot un saules stariem apspīdot, izraisa ziņkārību. Svarīga arī darba laikā neierobežota vide – var lasīt sev ērtā laikā, kaut vakarā, un darīt to kopā ar bērniem, ģimenes locekļiem. Bibliotekāre ir saņēmusi daudz pozitīvu atsauksmju par šādu ideju, kā arī izbrīnu, ka Drustos ir tik daudz dzejas rakstītāju.

Trapenes bibliotēkā apmeklētājiem bija atvērta **foto izstāde “Kas notiek bibliotēkā?!”** Izstādē bija apskatāmi nozīmīgākie, spilgtākie, interesantākie notikumi bibliotēkas dzīvē no 2009.gada līdz 2024.gadam. Pavisam tika izvietotas 30 A3 formāta planšetes, un izstādi apmeklēja 56 apmeklētāji. Foto izstāde priecēja arī Palsmanes bibliotēkas apmeklētājus, piedāvājot kultūras nama zālē **”Pavasara uznācienu tērpos”**. Izstādē tika izlikta Palsmanes deju kolektīvu, kuru vēsturiskas fotogrāfijas no Dziesmu un deju svētkiem, koncertiem, tautas tērpī, notikumu liecības jau no 1931. gada. Plašāk par deju kolektīva “Cīrulis” koncertceļojumiem - gan tepat pa Latviju un Eiropu, gan tālo Kanādu.

Atsevišķas aktivitātes bibliotēkās **tomēr neguva atsaucību**. Piemēram, mandalu krāsošanā Raunas bibliotēkā piedalījās tikai trīs skolēni. Kaut arī, organizējot Smiltēnē Bērnu apkalpošanas nodaļā [spa dienu bibliotēkā](#) pusaudžiem un jauniešiem, bibliotekāres

vēlējās parādīt, cik daudzveidīga var būt bibliotēka, ka tajā var darīt kaut ko neparastu, šķietami bibliotēkai neraksturīgu, taču nodarbībā piedalījās tikai trīs jaunietes. Iespējams, tika neveiksmīgi reklamēta nodarbība. Iespējams, jauniešiem vienkārši šajā laikā ir citas nodarbes – pulciņi, mūzikas, mākslas vai sporta skola. Varbūt vide nav jauniešiem aicinoša, pārāk bērnišķīga. Ikdienā bibliotēku apmeklē bērni līdz 5.klasei. Vecāki bērni ienāk retāk. Secinām, ka pusaudžu un jauniešu mērķauditoriju nav tik vienkārši sasniegt. Arī Variņu bibliotēkas zīmēšanas konkursā skolas vecuma bērniem aktivitāte nebija liela, piedalījās vien pieci skolēni, taču azarts viņu acīs bija redzams. Izdarīts secinājums - bērniem zīmēšanas konkursi vairs nav aktuāli, ir jādoma jauna pieeja. Bibliotēku nedēļā viena no piedāvātajām aktivitātēm Apes bibliotēkas mazajiem lasītājiem bija “Iesaki man grāmatu”. Atsaucība nebija liela – grāmatu ieteikumus izdomāja seši bērni. Un no tiem arī trīs bērni paņēma grāmatas, ko viņiem bija ieteicis draugs. Taču tie bērni, kuri piedalījās, šim uzdevumam piegāja ar lielu atbildību. Gāja pie plauktiem un tiešām atrada to grāmatu, ko vēlas ieteikt draugam. Un aizrautīgi stāstīja par savām mīļākajām grāmatām bibliotekārei un tiem bērniem, kas ar viņu kopā atradās bibliotēkā. Bērni ar šīm saņemtajām “vēstulītēm” bibliotēkā ir gaidīti arī pēc bibliotēku nedēļas, lai saņemtu grāmatu, ko ieteicis draugs.

Latvijas Bibliotēku nedēļa notika aprīļa ceturtajā nedēļā, un tās vadmotīvs šogad bija “Bibliotēkas un lasīšana”. Šāda nedēļa tiek rīkota ik gadu aprīlī jau kopš 1997.gada. Tās mērķis ir popularizēt bibliotēku un tās pakalpojumus, uzsvērt bibliotēkas nozīmi sabiedrībā un vietējā kopienā.

Informāciju apkopoja:

Inta Mežule,

Smiltenes novada bibliotēkas vadītāja